

danske kilder, nemlig Ab (Dronning Sophies visebog) og F (jysk opskrift 1872), og endelig et notat i X, p. 4.- Den norske vise (Utsyn nr. 11) blev opskrevet i flere former i 1840'erne af M.B. Landstad, i hvis udgave af norske folkeviser (1853) der som nr. 8 fremlagdes en bearbejdelse af dette materiale. I Knut Liestøls og Moltke Moes »Folkeviser« I² (1958) står den som nr. 28, og i Å.G. Blom og Olav Bø »Norske Ballader« (1974) aftrykkes to af Landstads optegnelser som nr. 48 (p. 305 - 312).

Björn K. Thórólfsson har i »Rímur fyrir 1600« (Kbhvn. 1934) bragt væsentlige oplysninger om det eksisterende islandske materiale, p. 1-3 og spec. 416-418. Visen behandles indgående i Knut Liestøls i note 1 a.a. (p. 110-136), hvor der tillige bringes en restitution. Endelig behandles visen af Einar Ólafur Sveinsson i det i note 1 a.a. p. 70-71.

Om de danske redaktioner skal det nævnes, at Vedel i 1591 trykte visen i 2 redaktioner, Cb og D, men desuden er teksterne A(a) og Ca hans kilder. Grundtvig kendte ikke Ab ved udgivelsen af DgF.I, ellers havde han nok med sit sikre skøn valgt denne tekst som tekstgrundlag. Ab og B er de eneste gamle tekster, som ikke er fra Vedels kreds (dog muligt, at Vedel har kendt Ab); A-D er fra 1570-90, E fra 1844, F fra 1870.

11. Forf. har til disposition haft en afskrift af »Ormars rímur IV« efter Wolfenbütteler håndskriftet, udlånt af Det arnamagnæanske Institut i Reykjavík.
12. Om spor af folkeviser før 1550, se DgF.XII, p. 401.
13. Det er eller burde være tankevækkende, at overleveringens kronologi er denne: Danmark (fra 16. årh.s midte), Sverige (17. årh.s første del), Island (17. årh.s anden halvdel), Færøerne (18. årh.s sidste fjerdedel og 19. årh.s første halvdel) og til sidst i rækken: Norge (fra o. 1840 og resten af det 19. årh.).

Erik Sønderholm

Til Helge Rodes »Det venezianske Glas«

Ved en genlæsning af Helge Rodes »Udvalgte Digte« (1945) traf jeg på et udtryk, der førte mig hen til Thøger Larsen (1914), Tove Ditlevsen (1961), Grethe Risbjerg Thomsen (1964) og Valdemar Vedel (1909). De har alle anvendt udtrykket »vissent Skær«. Tove Ditlevsen har lånt det fra Thøger Larsen. Grethe Risbjerg Thomsen har lånt det fra Tove Ditlevsen. Thøger Larsen og Valmemar Vedel har sikkert dannet det uafhængige af hinanden.¹⁾ Helge Rode har udtrykket »det visnende Skær« i digtet »Det venezianske Glas«, som er skrevet til den i sin tid kendte skuespillerinde Anna Larssen (til et jubilæum). Jeg citerer tredje strofe (p. 74)²⁾.

Ja Sanct Marco, din Plads, som en himmelsk Sal-
mellem Marmor og Guld kan der trædes en Dans,
Og det visnende Skær i den grønne Kanal,
hele Staden, som smægter fra Sind og fra Sans,
i en Skål af Krystal³⁾
har den spejlet sin Glans.

Der er ikke lang afstand mellem »det visnende Skær« og »det visne Skær«.⁴⁾ Det kan ikke afgøres om der er en forbindelse (låne-forhold) mellem Helge Rode - der altså har første prioritet - og Valdemar Vedel og Thøger Larsen. Jeg er tilbøjelig til at tro, at der ikke er nogen

forbindelse mellem Thøger Larsen og Helge Rode. Men sligt vil man aldrig være i stand til at afgøre.

Jeg burde have citeret Helge Rode i mine små artikler om »vissent skær«.

Noter

1. Se mine små artikler »Et vissent Skær« (i »Danske Studier« 1976 p. 148-150) og »Til Tove Ditlevsens lyrik« (»Danske Studier« 1978 p. 131).
2. Digtet stod trykt i Helge Rodes samling »Digte. Gamle og nye« (1907). Se p. 87.
3. Verset »i en Skal af Krystal« er brugt som omkvæds-vers i strofe 2, 3 og 4. Første strofe har »Kun en Skal af Krystal / om en solgylden Vin«. Femte (og sidste strofe har »i en Skal af Krystal / fuld af sød Poesi«.
4. Det nærmeste jeg er kommet disse udtryk er et citat i »Ordbog over det danske sprog« XXVII (1954), sp. 296. under visne 2, 4 (1. br.) citeres fra Aage Dons »Soldaterbrønden« (1936: Himlen ... visnede i graaviolette Taager (? : *ved solnedgang*) (p. 79).

Harry Andersen